

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Informační kancelář
Evropského parlamentu

SHRNUTÍ KULATÉHO STOLU

Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení

Evropský dům, 25.2. 2010

Dne 25. února 2010 se v prostorách Evropského domu v Praze uskutečnil další ze série diskusních kulatých stolů, které v letošním roce pořádá Zastoupení Evropské komise v ČR a Informační kancelář Evropského parlamentu v ČR. Tématem tohoto setkání byl boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Téma navýsost aktuální, neboť právě chudobu a sociální exkluzi zařadila EU letos mezi své priority.

Ačkoli není Evropa prostorem, který je s chudobou bezprostředně spojován, hrozí zde podle dat Evropského statistického úřadu bída v průměru 17 procentům obyvatel. Česko s devíti procenty je na tom dle loňského průzkumu velmi dobře. Pocit chudoby je však relativní. Například podle průzkumu agentury STEM se za chudého považoval každý třetí Čech. „Jedním z principů Evropského roku 2010 je poskytnout lidem žijícím v podmínkách nouze příležitost veřejně hovořit o svých obavách, odstraňovat stereotypy v myšlení veřejnosti a zvýšit povědomí o těchto otázkách,“ řekla na úvod setkání Vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR Irena Moozová. Cílem je podle ní prosazovat takovou společnost, která zajistí udržení kvality života, sociálního blahobytu a posilování mezigenerační solidarity.

Účastníci diskuse se shodli na tom, že chudoba a vyloučení nejsou pouze okrajovými problémy, se kterými se celá Evropa potýká. Zvláště v současné době, kdy na lidi začínají fakticky dopadat důsledky krize. Podle bývalého evropského komisaře Vladimíra Špidly však neexistuje žádné zázračné řešení, jak s chudobou skoncovat. „Nikdo není chudý relativně, vše je nutné hodnotit v celém kontextu konkrétní situace. Ačkoli podle studií v ČR chudoba nehrozí, existují zde vážně ohrožené skupiny. Patří mezi ně například mladé rodiny či matky samoživitelky,“ řekl Špidla. Zároveň připomněl, že náš současný důchodový systém chrání před chudobou ve stáří. Na nebezpečí marginalizace celé problematiky upozornil i Martin Šimáček z Agentury pro sociální začleňování zřízené při Úřadu vlády ČR. „V územně segregovaných lokalitách dnes žije více než 80 000 lidí s praktickou nemožností najít práci ani se přesídlit. Dorůstá zde první generace, která nic jiného než chudobu nepoznala. Jsme tak na počátku sociální krize?“ provokoval pak otázkou Martin Šimáček.

Zajímavým postřehem doplnila diskuzi Alena Šteflová ze Světové zdravotnické organizace, která dala do souvztažnosti poměr mezi chudobou, vzdělaností a zdravím. „Víme, že chudoba zvyšuje riziko ohrožení zdraví a že zhoršení zdraví představuje hrozbu ztráty ekonomického postavení. Ve zkratce se dá říci, že to jak žijeme a chováme se je dáno naší socioekonomickou situací,“ řekla Alena Šteflová. Zdraví tak v širokém kontextu působí nejen na prosperitu jedince, ale i společnosti a zahrnuje i takové

Projekt organizačně zajišťuje společnost

Analytické centrum s.r.o.
Bulharská 20, 101 00 Praha
<http://www.analytickecentrum.cz>

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Informační kancelář
Evropského parlamentu

"maličkosti" jako jsou poměry v kultuře a vzdělanosti. Vzdělanější a bohatší jedinci jsou pak zdravější. „V České republice jsme například zaznamenali 14-ti letý rozdíl v průměrné délce života mezi mužem se základním vzděláním a vysokoškolačkem,“ dodala Alena Šteflová. Právě vzdělání pak patří mezi priority v rámci národního programu boje proti chudobě a sociální exkluzi. Podle Štefana Čulíka z odboru sociálních služeb a sociálního začleňování Ministerstva práce a sociálních věcí pak mezi další priority patří podpora adekvátního bydlení, aktivizace veřejné správy, pomoc osobám vzdáleným od trhu práce a pomoc lidem sociálně vyloučeným z důvodu předlužení.

Předlužení označila za nejpalčivější problém také Dagmar Kocmánková z neziskové organizace Nový prostor. Podle ní se většina pražských bezdomovců týká právě problematika předlužení či nesplácení půjček. Částečným řešením tohoto problému pak mělo být sjednocení pravidel s evropskou legislativou. Ta ukládá například povinnost poskytovat úplné informace o všech poplatcích spojených s úvěrem. Tato pravidla mají být parlamentem schválena nejpozději v červnu letošního roku, poslanci se však ještě vůbec nedohodli na tom, kdy by se měly začít projednávat a je tedy velmi pravděpodobné, že to již schválit nestihnou. „Je naprosté fiasko, že po třech letech projednávání se nestane vůbec nic. Žraločí chování peněžních ústavů tak bude pokračovat a odnesou to pochopitelně ti nejchudší,“ tvrdila například Milena Černá z European Anti Poverty Network. Podle ní je dalším problémem i to, že málokdo z těch, kteří v reálné chudobě žijí je o tom schopen hovořit. Podobně se vyjádřil i bývalý eurokomisař Vladimír Špidla. „Je třeba si uvědomit, že člověk vytlačený ze společnosti, nemá sám žádnou šanci. Potřebuje pomoc a zachytný pás,“ dodal Špidla. Všichni diskutující se dále shodli, že se v žádném případě nejedná o almužny či dárky. „Už jste někdy viděli úředníka za přepážkou jak jedná s rómskou dívkou? Pak pochopíte, že jste v jiném světě,“ dodala na závěr Milena Černá.

Závěry:

Účastníci se shodli, že právě v roce 2010, který je Evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení je nutné:

- usilovat o sociální spravedlnost a rozbíjení stereotypů týkajících se chudoby
- rozšířit spolupráci s neziskovým sektorem a podporovat iniciativy, které povedou k vyšší vzdělanosti, mezigenerační solidaritě, zlepšení přístupu na trh práce a zvýšení konkurenceschopnosti chudých
- iniciovat informační a osvětové kampaně, které pomohou lidem zasaženým chudobu, aby mohli vyjádřit své obavy a hovořit o svých potřebách.

Projekt organizačně zajišťuje společnost

Analytické centrum s.r.o.
Bulharská 20, 101 00 Praha
<http://www.analytickecentrum.cz>

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Informační kancelář
Evropského parlamentu

Účastníci kulatého stolu Boje proti chudobě a sociální okluzi:

Vladimír Špidla	bývalý komisař Evropské komise
Martin Šimáček	Úřad vlády ČR, Agentura pro sociální začleňování
Štefan Čulík	MPSV, odbor sociálních služeb a sociálního začleňování
Alena Šteflová	Světová zdravotnická organizace
Milena Černá	European Anti Poverty Network
Magdalena Kotýnková	Vysoká škola ekonomická v Praze
Dagmar Kocmánková	Nový Prostor

Projekt organizačně zajišťuje společnost

Analytické centrum s.r.o.
Bulharská 20, 101 00 Praha
<http://www.analytickecentrum.cz>